

Raadsinformatiebrief

Nr. : #
Reg.nr. : #06.0058
BGW : #10 januari
verg. : 2006

Onderwerp: #Evaluatie Wijkgericht Werken

1) Status

Wij informeren u middels deze raadsinformatiebrief over de evaluatie van het Wijkgericht Werken. In september 2005, ongeveer één jaar na de besluitvorming tot invoering van het Wijkgericht Werken, hebben wij u reeds op de hoogte gesteld van de stand van zaken van dat moment. Daarbij hebben wij u ook toegezegd om een half jaar later te komen met een verdergaande evaluatie. In de tweede helft van 2006 zullen wij u opnieuw voorstellen doen voor de verdere ontwikkeling van het Wijkgericht Werken.

2) Samenvatting

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de uitkomsten van de evaluatie van het Wijkgericht Werken. Deze evaluatie is vooral gericht op de eerste bevindingen van de professionele partners, van de wijk- en bestuursraden en de bewoners aan de wijktafel. Ook de ervaringen binnen de gemeentelijke organisatie zijn kort belicht. Op grond van de evaluatie zijn leer- en verbeterpunten geformuleerd en, voorzover mogelijk in deze prille fase van ontwikkeling, zijn de belangrijkste richtpunten voor de verdere ontwikkeling van Wijkgericht Werken benoemd.

3) Inleiding

“Om het vertrouwen van de burger” is het motto van ons collegeprogramma. Vertrouwen winnen begint met vertrouwen geven, aan onze professionele partners en aan onze burgers zelf. Met de invoering van het Wijkgericht Werken geven wij uitvoering aan een van de speerpunten van ons beleid. Op deze manier willen wij een stevige impuls geven aan het verbeteren van de leefbaarheid in de wijken. Samen met onze partners en met de bewoners ontwikkelen wij meer slagkracht om daaraan te werken.

In de raadsinformatiebrief van september 2005 bent u geïnformeerd over de voortgang van de invoering van het Wijkgericht Werken. Daarbij is aangegeven dat het nog te vroeg was voor een evaluatie van de effecten van en het draagvlak voor Wijkgericht Werken. Inmiddels zijn we ongeveer een half jaar verder in de ontwikkeling en hebben we meer zicht op de eerste bevindingen van onze professionele partners: politie, Divers en woningcorporaties, van vertegenwoordigers van wijk- en bestuursraden en van bewoners aan de wijktafel. Daarnaast zijn er veranderingen op gang gekomen in de manier van werken van de gemeentelijke organisatie.

Bij de invoering van het Wijkgericht Werken is gekozen voor een groeimodel. Dat betekent dat de ontwikkeling stapsgewijs plaatsvindt en dat bij elke volgende stap gebruik gemaakt wordt van de ervaringen uit de voorafgaande periode.

In dit voorstel informeren wij u over de opzet en de uitkomsten van de evaluatie. Op basis daarvan schetsen wij de hoofdlijnen voor de verdere ontwikkeling van het Wijkgericht Werken.

4) Inhoud

4.1. Probleemstelling

Bij de invoering van Wijkgericht Werken is gekozen voor een stapsgewijze ontwikkeling, waarbij op grond van een regelmatige evaluatie wordt bepaald welke volgende stappen gezet kunnen worden om de uiteindelijke doelstellingen te bereiken.

In het raadsvoorstel van september 2004 is Wijkgericht Werken gekarakteriseerd als een methode die:

- de (mede-)verantwoordelijkheid van bewoners en andere betrokkenen vorm geeft;
- de betrokkenheid van burgers bij de publieke zaak vergroot;
- die in de inzet van de overheid de behoeften en wensen van bewoners op wijk- en buurtniveau centraal stelt;
- uiteindelijk leidt tot een grotere tevredenheid van de burgers ten aanzien van onze dienstverlening.

Deze doelstellingen zijn nog algemeen geformuleerd en bij de start van de ontwikkeling biedt dat voldoende houvast om de richting te bepalen. Wij vinden het echter nog te vroeg om de effecten van de nieuwe manier van werken nu reeds in beeld te brengen tegen het licht van de geformuleerde doelstellingen. Daarom richten we ons primair op de partners en de bewoners met wie wij samen deze ontwikkeling in gang gezet hebben. Wat zijn hun eerste ervaringen, wat kunnen wij ervan leren, wat zijn mogelijke leer- en verbeterpunten?

4.2. Evaluatie

4.2.1. Aanpak

De evaluatie is vormgegeven in afzonderlijke overleggen met de direct betrokken partijen.

In samenstelling wisselende delegaties van het Wijkmanagementteam hebben open gesprekken gevoerd met de vertegenwoordigers van de professionele partners, overwegend dezelfde personen die als vertegenwoordiger in de wijktafel participeren.

Met de wijkraden is een plenaire bijeenkomst gehouden waarbij de meeste wijkraden met een of meerdere personen aanwezig waren. De bestuursraden zijn in een afzonderlijke bijeenkomst geraadpleegd.

De deelnemers aan de wijktafels hebben hun indrukken gegeven tijdens de recent gehouden bijeenkomsten.

De ontwikkelingen binnen onze eigen gemeentelijke organisatie zijn een voortdurend aandachtspunt, maar voor deze evaluatie hebben de afdelingen ook expliciet hun ervaringen teruggekoppeld naar het wijkmanagement.

4.2.2. Algemene indrukken

De externe partners: de professionals, de wijk- en bestuursraden en de bewoners aan de wijktafel vinden het moment van evaluatie erg vroeg. Het instrumentarium van Wijkgericht Werken is op het moment van de evaluatie nog geen jaar in werking, de wijktafels zijn pas enkele keren bij elkaar geweest, zodat de ervaringen met deze nieuwe manier van werken nog steeds erg pril zijn.

Belangrijk is om vast te stellen dat de doelstellingen van het Wijkgericht Werken breed gedragen worden en dat er bij alle partners een grote bereidheid is om samen te werken aan de realisatie daarvan.

Over de wijze waarop tot nu toe invulling wordt gegeven aan het Wijkgericht Werken wordt overwegend positief gereageerd, maar er zijn ook, aandachtspunten en verbeterpunten geformuleerd ten behoeve van de verdere ontwikkeling.

In ieder geval wordt overwegend positief gedacht over de inzet van wijkmanagers. De beschikbaarheid van een centraal aanspreekpunt bij de gemeente voor bewoners en partners, de verbindingsfunctie en de regiefunctie worden daarbij als belangrijkste pluspunten genoemd.

4.2.3. De wijkindeling

De indeling in wijken zoals deze voor het Wijkgericht Werken is gekozen, wordt door de meeste betrokkenen als een werkbaar uitgangspunt beoordeeld. Wel is de overheersende opvatting dat de wijken te groot zijn om als herkenbare sociale en ruimtelijke eenheden te functioneren. Van belang is om kleinere eenheden binnen de wijken als autonome gebieden met een eigen karakteristiek te blijven benaderen en de netwerkontwikkeling ook op dit schaalniveau te faciliteren. In Rosmalen bijvoorbeeld worden deze kleinere eenheden al sinds jaar en dag als zelfstandige wijken beschouwd en zij hebben ook al langere tijd hun eigen wijkraden.

In een aantal wijken (Engelen, Empel, Muntel/Vliert) valt het werkgebied nagenoeg samen met dat van de wijk- of bestuursraad. Daar is meer de afstemming tussen taken en bevoegdheden van de wijktafel en de wijk- of bestuursraad een aandachtspunt.

Overigens moet aan de wijkindeling niet meer betekenis worden toegekend dan bedoeld. Het gaat om een raamwerk waar de afdeling Wijkmanagement, de andere gemeentelijke afdelingen, en de professionele partners de organisatie van hun eigen werkzaamheden op kunnen afstemmen. Daarbij is ook rekening gehouden met de administratieve grenzen die worden gehanteerd bij het uitvoeren van statistisch onderzoek, monitoring e.d.

4.2.4. De professionele partners

Politie

De vertegenwoordigers van de politie merken op dat de samenstelling van de wijktafels sterk uiteenloopt en dat er sprake is van verschil in abstractieniveaus bij de deelnemers.

De rol van de wijkmanager is helder, hij voert duidelijk de regie aan de wijktafel.

De lijnen zijn korter, het overleg met de andere partners is positief en biedt perspectief op meer integrale aanpak van problematiek op wijk en buurtniveau

De ontwikkeling van de wijktafels wordt gezien als groeiproces, het abstractieniveau mag hoger, dat wordt nog niet altijd gehaald. Het maken van meer concrete afspraken is een belangrijk verbeterpunt.

De politie heeft nog geen echt oordeel over het instrumentarium van het Wijkgericht Werken, daarvoor is het nog te vroeg in het proces van ontwikkeling.

De wijktafel kan zich naar verwachting ontwikkelen tot een nuttig informatieplatform, knelpunten komen beter in beeld en worden in samenspraak met de partners aangepakt. De wat-vraag (de inhoud) moet leidend blijven. De wijkactielijst wordt als positief ervaren, een snellere terugkoppeling naar de partners is echter gewenst. De BIG-regeling, heeft weinig directe raakvlakken met het taakveld van de politie. De politie heeft geen rol in de beoordeling van de aanvragen.

Verbeterpunten zijn dat de wijkchefs meer meedenken en visie ontwikkelen voor de toekomst, dus meer proactief dan reactief bezig zijn aan de wijktafel, de aandacht voor de inhoud moet vooral centraal blijven en een snellere terugkoppeling van partners is gewenst.

Het functioneren van de wijktafel kan verbeteren door: betere voorbereiding van de agenda, het stabiliseren van de bewonersgroep aan de wijktafel (vaste kern) en het beter structureren van de communicatie tussen wijktafel en publiek (spreektijd e.d.)

Divers

De ervaringen van de vertegenwoordigers van Divers zijn zeer uiteenlopend, maar hebben een duidelijk positieve grondtoon. Het Wijkgericht Werken biedt goede ontwikkelingsmogelijkheden voor integrale samenwerking en versterking van de interactie met bewoners. Van belang is om de

verschillen in samenstelling van bevolking binnen de wijken te onderscheiden en daarop maatwerk te leveren. In de samenwerking met de partners is het soms nog zoeken naar de eigen rol. Bewoners aan de wijktafel hebben verschillend abstractieniveau. Soms vinden zij het moeilijk om zich uit te spreken over andere buurten binnen hun wijk, omdat zij daar niets van weten en zich er niet mee willen "bemoeien". Positief is de onderlinge uitwisseling van ervaringen tussen bewoners van verschillende buurten. Een blijvende oriëntatie op inhoud en het boeken van zichtbare resultaten wordt gezien als belangrijk voorwaarde voor succes. Dit onderstreept het belang van goede inhoudelijke voorbereiding van de agenda voor de wijktafel. BIG-aanvragen eisen met name in de aanloopfase veel aandacht op, waarbij de discussie over het stellen van meer regels en het formuleren van criteria heel herkenbaar is. Het streven om een laagdrempelige regeling te hanteren wordt daarmee onder druk gezet. Sturen op publieke inbreng is noodzakelijk om de bijeenkomsten van de wijktafel geordend te laten verlopen. Publieke belangstelling wordt gezien als positief, omdat het de interactie tussen de wijktafel en andere betrokken bewoners versterkt. Gelet op de goede ervaringen met het ambulante jongerenwerk in de stad wordt geopperd om ook een deel van het aanbod aan opbouwwerk flexibel in te zetten.

Corporaties

De vertegenwoordigers van de corporaties beoordelen de wijken als relatief grote eenheden. Zij zijn niet gewend op dit gebiedsniveau te communiceren met bewoners, maar hebben meer ervaring met communicatie op het niveau van woningcomplexen en buurten. Zij benadrukken daarmee tegelijk het belang om de kleinere verbanden (buurtcomité's) in stand te houden, te ontwikkelen en te versterken. Zij beoordelen de wijktafel als een goed platform om de inbreng van bewoners te organiseren en bepleiten om de openbaarheid goed te waarborgen, het moet geen gesloten platform worden. Van belang is om de wijktafels niet te laten domineren door het bespreken van problemen, maar vooral ook creatief bezig te zijn met het bedenken van oplossingen, het benutten van kansen. De corporaties zien in het Wijkgericht Werken aanknopingspunten om de samenwerking met de andere professionals op het operationele vlak te intensiveren. Voor de komende jaren zien de corporaties de uitdaging om te werken aan het opstellen van wijkgerichte, meer strategisch georiënteerde plannen.

4.2.5. De bewoners aan de wijktafel

Voor de bewoners aan de wijktafel is het nog moeilijk om met afgewogen oordelen te komen over het Wijkgericht Werken. Zij zijn als laatste partners in het proces betrokken bij de start van de wijktafels in mei, juni 2005 en moeten hun ervaringen baseren op enkele (drie of vier) wijktafelbijeenkomsten. Het gaat dan ook om een verzameling van eerste impressies.

Belangrijk is om vast te stellen dat de ervaringen per wijktafel verschillen. Dit wordt onder meer veroorzaakt door de verschillende uitgangssituaties in de wijken en de wijze waarop de wijktafels zijn samengesteld. In de wijken Empel en Engelen is sprake van een andere "overlegcultuur" dan b.v. in Rosmalen, Muntel/Vliert, Noord of Maaspoort.

Vrijwel unaniem zijn de bewoners van mening dat de wijken te groot zijn om door alle wijkbewoners als één samenhangende leefomgeving te worden ervaren. De meeste bewoners identificeren zich primair met kleinere gebieden (buurten en kleinere wijken). Dat betekent dat bewoners aan de wijktafel zich in eerste instantie terughoudend opstellen als het gaat over onderwerpen die betrekking hebben op een andere dan hun eigen wijk of buurt. Daar staat tegenover dat het onderling uitwisselen van ervaringen tussen bewoners als een meerwaarde wordt gezien van de wijktafel. Bewoners kunnen leren van elkaar.

Daarnaast is het belangrijk die onderwerpen te kiezen die breed in de wijk als belangrijk worden ervaren, ook al zal er per buurt een eigen aanpak nodig blijven.

De omgang met publiek is aangegeven als een aandachtspunt. De openbaarheid van de wijktafel is

een groot goed, een aantal vindt de aanwezigheid van publiek belangrijk om de communicatie met de wijk te verbreden en draagvlak te zoeken voor de aanpak van leefbaarheidsonderwerpen. De interactie tussen het publiek en de wijktafel moet wel goed geregisseerd worden om de effectiviteit van de bijeenkomst niet in gevaar te brengen. Hier ligt naar het oordeel van de bewoners een duidelijke taak voor de wijkmanager.

4.2.6. De wijk- en bestuursraden

De wijk- en bestuursraden onderstrepen het brede gevoel dat het nog erg vroeg is om vergaand te evalueren. Ook hier gaat het dus om een impressie van eerste ervaringen.

Het Wijkgericht Werken wordt in algemene zin gezien als een belangrijke en voor de bewoners kansrijke manier van werken. Daarnaast is er bij de meerderheid van de raden een basis van vertrouwen dat het Wijkgericht Werken zich in de goede richting zal ontwikkelen.

Enkele wijkraden blijven zeer kritisch en zien niet de toegevoegde waarde van deze manier van werken. Zij zijn van mening dat zij, door hun manier van functioneren de intenties van het wijkgericht werken reeds voldoende waarmaken. Met name de Wijkraad-Zuid heeft uitgesproken in het Wijkgericht Werken geen enkele meerwaarde te zien, vanuit de beleving dat de wijkraad zelf over voldoende mogelijkheden en contacten beschikt om in haar eigen werkgebied de zaken geregeld te krijgen.

Wel zijn er verbeterpunten die bij de verdere ontwikkeling moeten worden meegenomen. Een van de signalen is dat de situatie per wijk kan verschillen en dat er ruimte moet zijn voor maatwerk in de aanpak.

Het besluit om de wijktafels te installeren als nieuwe platforms heeft bij de reeds bestaande wijk- en bestuursraden vanaf het begin veel vragen opgeroepen over de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Het verzoek is om meer duidelijkheid te scheppen: agenda's lopen door elkaar, wie is nu verantwoordelijk voor beleidszaken, wie voor de uitvoering?

Meerdere wijkraden benadrukken dat het belangrijk blijft om het buurtniveau te waarborgen, de wijken zijn "te groot om te bevatten".

Kijkend naar het instrumentarium wordt de toegevoegde waarde van de wijkmanager breed onderkend. De wijktafels hebben naar het oordeel van de wijkraden zeker potenties. De aanwezigheid van professionele partners met mandaat biedt kansen voor een adequate aanpak van problemen in de wijk. De wijktafels bieden ook ruimte voor de inbreng van onderwerpen door bewoners zelf.

De BIG-aanvragen domineren de agenda van enkele wijktafels, waardoor de aandacht voor andere belangrijke thema's verloren dreigt te gaan.

De deelnemers aan de wijktafel, zowel de professionals als de bewoners moeten nog groeien in hun rol.

De bestuursraden vragen zich af hoe om te gaan met het verschil in legitimering tussen leden van de bestuursraad en bewoners aan de wijktafel?

De leden van de bestuursraad worden immers "gekozen" en de bewoners aan de wijktafel worden aangezocht door de wijkmanager in overleg met de zittende deelnemers. Om die reden stelt de bestuursraad Engelen voor om de wijktafel als een periodiek terugkerende bijzondere vergadering van de bestuursraad te beschouwen en geen afzonderlijke wijktafel te onderscheiden. In plaats daarvan zou een kring van actieve wijkbewoners om de bestuursraad kunnen worden ingesteld, die zich op nader te benoemen onderwerpen kan toelagen. Afweging en besluitvorming over de wijkactielijst en de BIG-aanvragen zouden dan tot de bevoegdheid van de bestuursraad moeten worden gerekend.

4.2.7. De gemeentelijke afdelingen

De meerwaarde van het wijkmanagement wordt direct ervaren bij coördinatie van problemen, waarbij meerdere disciplines uit de organisatie zijn betrokken. Daarnaast fungeren wijkmanagers meer en

meer als intermediair tussen medewerkers en bewoners, bijvoorbeeld tijdens lastige gesprekken, of door het verzorgen van het (technisch) voorzitterschap tijdens inloop- of informatieavonden.

Door een aantal afdelingen wordt een toenemende spanning ervaren tussen de huidige afdelingsprogramma's en -prioriteiten en vragen van een wijk die via wijktafel en wijkmanager in de organisatie worden uitgezet. Om vastgestelde plannings open te breken dan wel flexibel te reageren en mee te zoeken naar oplossingen op maat vraagt een grote inzet en belasting van afdelingen. Dit wordt door sommigen omschreven als "wijkgericht werken wordt door medewerkers ervaren als extra belasting bovenop hun eigen projecten. Op dit moment is het 'U vraagt wij draaien'. Naar de toekomst toe is dat niet haalbaar. De reguliere projecten blijven liggen".

De grootste spanning manifesteert zich in de planning en uitvoering van speelvoorzieningen, het opzetten van beheersgroepen en de regulering van het gedrag van jongeren in de openbare ruimte.

De wijkmanagers en hun ondersteuners zijn in korte tijd binnen de organisatie goed bekend geworden. Medewerkers weten de wijkmanagers te vinden en betrekken deze in het uitstippelen van trajecten voor communicatie en interactie met belanghebbenden en bewoners. Indien gewenst faciliteren de wijkmanagers de uitvoering van deze trajecten.

4.2.8. De communicatie

De wijkmanagers hebben veel geïnvesteerd in het ontwikkelen van netwerken in de wijk en zullen dat ook de komende tijd nog voortzetten. De rol van de wijkmanager als contactpersoon met goede ingangen bij de gemeentelijke afdelingen wordt duidelijk herkend en gewaardeerd, zowel door de bewoners als door de partners.

Er zijn elf opvallende nieuwsbrieven ontwikkeld die veel positieve reacties van bewoners hebben opgeleverd. Er is waardering voor nieuws en achtergrondverhalen dichtbij huis, buurt en wijk. In verschillende wijken is de samenwerking gezocht met kranten die bewoners of comités zelf maken. Zowel in de wijkniewsbrieven als in de wijk- en buurtkranten wordt verwezen naar onze eigen internetsite met wijkpagina's voor meer (achtergrond) informatie.

De website Wijkgericht Werken wordt goed bezocht en gebruikt. Dit instrument wordt vooral ingezet om snel, flexibel en transparant met wijkbewoners te communiceren over onderwerpen als BIG-aanvragen en meldingen die betrekking hebben op de leefbaarheid (schoon, heel, sociaal en veilig). In algemene zin stellen wij vast dat het Wijkgericht Werken als begrip goed op de kaart is gezet.

4.3. Belangrijkste leer- en verbeterpunten

4.3.1. Wijken en buurten

De indeling van de gemeente in 12 wijken is niet bedoeld als model voor de indeling in samenhangende wijkgemeenschappen. Wij realiseren ons dat de sociale en fysieke werkelijkheid zich niet volledig in deze indeling laten vatten. De meeste wijken hebben een gedifferentieerde opbouw zowel ruimtelijk als sociaal en dat vraagt ook binnen de wijken om maatwerk. De bestaande, veelal kleinschaliger netwerken (waaronder buurtcomité's en wijkraden) spelen een belangrijke rol bij de realisering van de doelstellingen van het Wijkgericht Werken. Het instrumentarium van het Wijkgericht Werken zal dan ook ingezet moeten worden op het faciliteren en versterken van deze kleinschaliger netwerken.

4.3.2. Wijktafels

Het functioneren van de wijktafels is een belangrijk aandachtspunt. We zijn ons ervan bewust dat deze nieuwe platforms pas medio 2005 zijn gestart en dus nog weinig ervaring hebben kunnen opbouwen. Er is meer tijd nodig om de rollen van de deelnemers: bewoners, professionals en wijkmanager aan te scherpen. Ook de keuze van agendapunten, de wijze van behandeling en de

omgang met het publiek vragen om nadere afstemming en regulering.

De problemen die zijn gesignaleerd bij de beoordeling van bewonersinitiatieven door bewoners aan de wijktafel geven ons op dit moment geen aanleiding om de regeling aan te passen. Wij hechten aan actieve betrokkenheid en verantwoordelijkheid van bewoners zelf bij het uitvoeren van deze regeling en verwachten dat met een goede begeleiding van de wijkmanager deze startproblemen kunnen worden overwonnen.

4.3.3. Wijk- en bestuursraden

Bij de start van Wijkgericht Werken is er bewust voor gekozen om werkendeweg de verhoudingen tussen de verschillende gremia te verduidelijken, op basis van de ervaringen in de praktijk.

Bij de positionering van wijk- en bestuursraden ten opzichte van de wijktafels is benadrukt dat de wijk- en bestuursraden een adviesrecht hebben naar het bestuur en daarmee kunnen interveniëren in beleidsontwikkeling. De wijktafels zoeken binnen vastgestelde beleids- en financiële kaders naar maatwerk in de uitvoering van de dienstverlening op wijkniveau.

In de praktijk blijkt het onderscheid tussen beleid en uitvoering onvoldoende aanknopingspunten te bieden om de agenda's van beide platforms goed uit elkaar te houden.

De wijk- en bestuursraden hechten eraan om zich ook met de uitvoerende zaken te kunnen blijven bezighouden. Zij hebben niet de ambitie om zich op de beleidsonderwerpen sec terug te trekken. Aan de wijktafels komen ook beleidsvragen aan bod, zodra blijkt dat knelpunten of kansen niet binnen de vastgestelde kaders kunnen worden opgelost. Het ligt niet voor de hand om in voorkomende gevallen dergelijke vragen weer te delegeren naar de wijk- of bestuursraden. In de huidige praktijk leidt de wijkmanager deze signalen rechtstreeks terug naar de beleidsafdelingen om te bezien of op basis hiervan het beleid dient te worden bijgesteld.

De agenda van de wijk- en bestuursraden wordt vooral bepaald door de onderwerpen die in hun eigen werkgebied van belang zijn. Het onderscheid tussen beleid en uitvoering is voor hen minder van belang. Daarmee wordt de gebiedsgerichte dimensie van deze nieuwe manier van werken nog eens extra benadrukt.

4.3.4. De Wijkactielijst

De wijkactielijst vormt in zijn huidige opzet een goede basis voor de onderlinge afstemming van de dienstverlening binnen de ambtelijke organisatie. De ontwikkeling van een aanbodgerichte naar een meer vraaggerichte, op de behoefte van de bewoners afgestemde lijst zal de komende tijd meer aandacht krijgen. Daarbij wordt ook de samenwerking met en de inbreng van onze partners gezocht. In de communicatie met bewoners blijkt de wijkactielijst nog onvoldoende effectief. De informatie is te uitgebreid en niet alle actiepunten worden ervaren als relevant voor de interactie tussen de bewoners, de gemeente en de partners. Door het benoemen van prioriteiten op het gebied van de leefbaarheid per wijk is de inbreng van bewoners aan de wijktafel vormgegeven. Er is duidelijk behoefte aan meer kernachtige informatie op hoofdlijnen over de te verwachten ontwikkelingen in de wijken. Daarbij is ook een rol weggelegd voor onze partners.

4.3.5. De BIG-regeling

Een belangrijk onderdeel van de BIG-regeling is de beoordeling van de aanvragen door de bewoners aan de wijktafel. Veel bewoners hebben moeite met de verantwoordelijkheid om te beslissen op aanvragen van medebuurtbewoners. Dit leidt veelal tot verzoeken om duidelijker criteria en meer regels en in een enkel geval zelfs om de verantwoordelijkheid weer bij de gemeente te leggen. Wij zien deze ontwikkeling als een belangrijk leerproces en ervaren dat de regeling in zijn huidige vorm in ieder geval een stimulans is voor bewoners om initiatieven te ontwikkelen gericht op ontmoeting in de wijk.

Enkele voorbeelden van bewonersinitiatieven die zonder BIG-bijdrage vermoedelijk niet tot stand zouden zijn gekomen zijn:

- . Educatief evenement rond heropening hondenuitlaatroute in West
- . Faciliteiten voor computercursussen 50+
- . Sinterklaasfeest voor sportvereniging en buurt samen
- . Hulpmiddelen voor opmaak dorpsblad de Tweeterp (wijkcommunicatie)
- . Buurtconcert in de componistenbuurt (Molenhoek)
- . Ouderencontactmiddag in de Kruisstraat (inclusief biljart)
- . Kinderdisco basisschool De Troubadour bij het tienjarig bestaan
- . Culinair-cultureel festijn in de Sintstraten (Kop eet Zand)
- . Eenakter over thema dak- en thuislozen (Hinthamerdriehoek)

Daarnaast zijn er vele aanvragen voor straat- en buurtfeesten binnengekomen. In de meeste gevallen is hier selectief mee omgegaan en zijn vooral de kosten voor noodzakelijke faciliteiten (materiële voorzieningen) gehonoreerd.

Onze ervaring is dat de bewoners aan de wijktafel dit soort aanvragen kritisch beoordelen en een inschatting maken of de gevraagde bijdrage in verhouding staat tot de door de bewoners zelf te leveren inzet (tijd en geld).

4.3.6. Buurt- en wijkaccommodaties

Mede onder regie van de wijkmanagers zijn in de afgelopen periode enkele buurt- en wijkaccommodaties gerealiseerd: wijkwinkel Kruiskamp/Schutskamp, zeecontainer Barten-Zuid en (her)opening buurthuis Don Bosco. Deze accommodaties zijn tot stand gekomen in samenspraak met professionele partners en bewoners. Voor de wijkwinkel Kruiskamp is slechts voor een jaar (2006) financiële dekking gevonden, terwijl een periode van vier jaar overbrugd moet worden tot het moment van realisering van de Brede Bossche School. Het is onze bedoeling om dan de betreffende wijkfuncties in de school onder te brengen. Voor de resterende drie jaar moet nog aanvullende dekking worden gevonden voor een totaalbedrag van € 45.000. Wij betrekken dit bij de Kadernota 2007.

4.4. Het ontwikkelingsperspectief voor Wijkgericht Werken

4.4.1. Het principe van het groeimodel

Bij de invoering van het Wijkgericht Werken hebben wij gekozen voor het groeimodel als leidraad voor de verdere ontwikkeling. Wij hebben geen "blauwdruk", in het besef dat het hier gaat om een complex ontwikkelingsproces waarin meerdere partners en ook bewoners een rol moeten spelen.

Wij kiezen daarom voor een stapsgewijze ontwikkeling, trekken lering uit de ervaringen en benoemen op basis daarvan de belangrijkste richtpunten voor de verdere ontwikkeling.

4.4.2. Het indalen van GSB

De gebiedsgerichte aanpak heeft de afgelopen jaren in het kader van het Grote Stedenbeleid een sterke ontwikkeling doorgemaakt. Met het Wijkgericht Werken heeft deze aanpak zich ontwikkeld tot een gemeentebrede manier van werken. Wij zullen de komende tijd de uitvoering van het Grote Stedenbeleid meer vorm geven langs de lijnen van het Wijkgericht Werken, door meer aansluiting te zoeken bij de organisatie van de wijktafels en de professionalplatforms. Op deze wijze kan meer flexibel worden ingespeeld op de actuele problematiek in de wijken.

In de GSB-aandachtsgebieden zijn de afgelopen jaren goede resultaten geboekt met zowel fysieke als sociale programma's. Op grond daarvan kan voor een aantal gebieden (Haren, Donk en Reit, Barten-Noord) langzamerhand een scenario voor oplevering tot "modaal" stedelijk gebied worden ontwikkeld. Daarentegen geven de ontwikkelingen in andere wijken (Schutskamp, Kruiskamp) aanleiding om meer

dan tot nu toe in te zetten op sociale en fysieke verbeteringen. Wij zullen deze benadering de komende tijd verder uitwerken en u daarover nader informeren.

4.4.3. Versterken interactie op wijkniveau

Blijvend aandachtspunt is het versterken van de interactie met bewoners door het in samenspraak benoemen van de majeure aandachtspunten (bewonersprioriteiten) per wijk gericht op verbetering van de leefbaarheid. Deze beweging is reeds in gang gezet bij de wijktafels en geeft aanleiding om op wijkniveau, zo veel mogelijk in samenwerking met onze partners, aan te geven op welke wijze wij met onze dienstverlening inspelen op deze prioriteiten. Wij zullen daar de komende tijd passende communicatie- en planvormen bij ontwikkelen en in de opdrachtverlening aan onze partners de benodigde flexibiliteit inbouwen om op wijkniveau maatwerk te kunnen leveren in overleg met bewoners. Uiteraard blijft de jaarlijks op te stellen begroting uiteindelijk het maatgevend kader om op stedelijk niveau afwegingen te maken en tot een verantwoorde verdeling van de middelen te komen.

4.4.4. Versterken van kleinschalige netwerken

Het faciliteren en versterken van kleinschalige netwerken op het niveau van de directe leefomgeving van bewoners is een essentiële voorwaarde om samen te kunnen werken aan de leefbaarheid van de wijken en de bewoners daarin positie te geven. Niet versterking van de instituties op zich, maar het bevorderen van in samenstelling en activiteit wisselende netwerken rondom actuele thema's betreffende de leefbaarheid staat daarbij centraal. De oriëntatie op de inhoud van de problemen en kansen en het streven naar zichtbare verbeteringen, het verzilveren van kansen is van belang. Onze ondersteuning zal zich primair richten op de te ondernemen activiteiten en pas in tweede instantie op het voortbestaan van de netwerken.

4.4.5. Een betere afstemming tussen de wijktafels en de wijk- en bestuursraden

Zoals eerder gezegd is bij de start van Wijkgericht Werken gekozen voor de aanpak om werkendeweg de verhoudingen tussen de verschillende gremia te verduidelijken, op basis van de ervaringen in de praktijk.

Omdat de ervaringen per wijk nogal verschillen is –zeker in deze fase van ontwikkeling- geen eenduidige richtlijn af te geven. Wel is duidelijk geworden dat het theoretische onderscheid tussen beleid en uitvoering onvoldoende aanknopingspunten biedt om tot een bevredigende afstemming van onderwerpen te komen.

Door het gebiedscriterium als maatstaf te gebruiken kan in ieder geval voor de wijken met meerdere wijkraden eenvoudiger onderling afgestemd worden.

Bij de andere wijken, waar de werkgebieden van de wijktafel en de wijk- of bestuursraad samenvallen ligt dit genuanceerder. Indien wijktafel en wijkraad hetzelfde werkgebied hebben zal de komende tijd bezien moeten worden of beide gremia ten opzichte van elkaar toegevoegde waarde blijven bieden. Indien dit niet het geval is ligt het voor de hand om verder te gaan met een wijkvertegenwoordigend platform met inbegrip van de professionals: politie, Divers en Woningcorporaties.

Het voorstel van de bestuursraden om hen tevens de functie van wijktafel te geven is naar onze mening nog niet rijp voor definitieve besluitvorming. Het verschil in democratische legitimering tussen (gekozen) leden van de bestuursraad en de (door de wijkmanager aangezochte) bewoners aan de wijktafel werkt in dit geval eerder complicerend dan vereenvoudigend. Wij zien de wijktafels als actieve, informele en stimulerende platforms. Hun samenstelling wordt gekenmerkt door een vaste kern van professionals en bewoners, maar de wijkmanager heeft de bevoegdheid om -eventueel op tijdelijke basis- sleutelpersonen daaraan toe te voegen, gericht op specifieke leefbaarheidsopgaven in de wijk.

Deze flexibiliteit in de samenstelling zien wij als een belangrijke voorwaarde om tot goed functionerende wijktafels te komen. Daarnaast hechten wij aan platforms in alle wijken die in hun

grondslag (samenstelling, positie wijkmanager en professionele partners) vergelijkbaar zijn, zodat er sprake is van een evenwichtige vertegenwoordiging in alle delen van de gemeente.

Oriëntatie op de inhoud en het boeken van resultaat zijn in deze fase van ontwikkeling belangrijker dan de wijze waarop bevoegdheden en verantwoordelijkheden van betrokken partners worden afgebakend.

Wij zullen het onderwerp "verhouding tussen wijktafels en wijk- en bestuursraden" opnieuw betrekken in de reeds geplande evaluatie wijk- en bestuursraden medio 2006.

4.4.5. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Het Wijkgericht Werken speelt een belangrijke rol bij de implementatie van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Het faciliteren en versterken van kleinschalige en flexibele netwerken en het bevorderen van bewonersinitiatieven zien wij als belangrijke onderdelen van het ontwikkelen van een actieve samenleving, een van de hoofdsporen van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

5) Wij bieden u dit stuk ter informatie aan.

Burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch,
De secretaris, De burgemeester,

mr. drs. I.A.M. Woestenberg   mr. dr. A.G.J.M. Rombouts

Bijlagen:

Ter Inzage:

Steller : #van den Brink
Tel. : #073 6155607
E-mail : #tobr@s-hertogenbosch.nl